

САГА ОЛОХ

Чурапчы улуунун хаһыата

ХАҢЫАТ 1931 СЫЛ АЛТЫННЫ 15 КҮНҮТТЭН ТАХСАР

2003 СЫЛ
АТЫРДЬАХ
ЫЙЫН
23 КҮНӨ
СУБУОТА
№ 97 (9008)

Атырдыах ыйын 22-24 күннэригэр Чурапчы улуунугар СР Олорор дьэиэбэ, коммунальной хаһаайыстыбага уонна энергетикага министерствотын коллегията

ТЭРИЛТЭБИТ ҮНҮҮТҮН-САЙДЫЫТЫН КЭРДИИС КЭМНЭРЭ

Дьэиэ-уот, коммунальной хаһаайыстыбага улуустуугар аан бастаан 1959 сыл алтынны ыйыгар Чурапчы оройуонун народнай депутаттарын Сэбиэтин исполкомун 211 №-дээх быһаарылыгыгар олобуран тэриллибитэ. Манна бастагы начальнигынан Флегонтов Семен Дмитриевич аһамыта. Райсовет исполкомун коммунальной дьэиэлэрин уонна оройуон киэвин благоустройствотын дьэиэлэлэра барыта бу тэриллибит коммунальной хаһаайыстыбага бэрлиллибиттэрэ. 1959 сыл сэттинны 17 күнүгэр тэрилтэ бастагы промышленной-финансовой былаана бигэрэммитэ. Ононо дохуот чааһыгар 6,1 тыһ. солк., ороскуот өтүгэр 21,3 тыһ. солк. көрүлүбүтэ. Оройуон бюджеттан үлэбэ-хамнаска диэн 25 тыһ. солк. аһамыта.

Салайар аппарат икки хититтэн: начальниктан уонна кылаабынай бухгалтертан турара. Штаты таһынан үлэһиттэр үлүү этилэр — суоппар, секретарь-кассир уонна тутанчы. Өссө киһилэри таһынан сэгтэ үлэһит баньныкка, гостиницада уонна парикмахерскойга үлэһиттэрэ. Икки тийэр-таһар техникалаахтара, кэлин үү баһар массыына атылаһыттарэ.

Сага тэрилтэ үлэтэ бастаан үс сүрүн хайысханан ытыллара. Ол курдук, бааньнык, гостиница уонна парикмахерской үлэһиттэрэ. Ол кэнэ кварталыга түһэрэр отдал аһылыбыта, өрөмүөнүүр-тутар белах тэриллибитэ, оһох тутанчылар үлэһиттэрэ. 1964 сылтан саһаан бөлөм-нөһүннүгэр үлэ саһаламмыта, нэһили-эннэһэттэн таһас ылан сууһар өһөнү өһгөрөр отдал аһылыбыта. 1976 с. Чурапчы селиэннэһитигэр олорор дьэиэлэри, социальной-культурнай объектары киһинээн ититэр бастагы аһалаах үчаастак тэриллибитэ. Коммунальной хаһаайыстыба 1980 с. алтынны ыйыгар дьэиэ-уот, коммунальной хаһаайыстыба производственной управлениетыгар уларытыллан тэриллибитэ. 1983 с. "Струя-100" установка туруоруллубута, ононо олохтоох нэһиликэннэһи кыһыннары уонна хаачыйы саһаламмыта. Бу сылларга таһас сууһар отдал сабыллыбыта, сотору буолаат "Струя-100" установка үлэтэ эмиэ тохтогулуллубута. Ол кэнэ утуу-субуу хаартыскага түһэрэр отдал уонна худобуһуньук-оформителэ өһгөтэ эмиэ үлэһэн бүтүттэрэ. 1986 с. Чурапчы райсоветын исполкомун 164 №-дээх быһаарытынан өрөмүөнүүр-тутар аһалаах тэрилтэ (РСУ) тэриллэн, коммунальной хаһаайыстыба управлениетын 10 үлэһитэ онно көспүтэ. Управление олорор дьэиэлэр өрөмүөннэрин эрэ кыраһаан ыһтар буолубута. Манык тэрэһиннээн 1989 сылга дьэири оһор-буттара. Ононо оройуоннаагы производственной холбоһука кубулуйубута. Киһизэ 1995 сыллааха лесопункт холбоһмута уонна 1996 сыл сэттинны ыйыгар табыгаһа суоһунан ааһыллан, араарылыбыта. Холбоһук 1997 с. олунуу 10 күнүгэр муниципальной бас билиһигэ көһөн, улуустаагы олох-дьаһах, коммунальной хаһаайыстыба

муниципальной-унитарнай предриятиетыгар уларытыллан тэриллибитэ. Ононо 1998 сыл тохсунуу 13 күнүттэн улуустаагы дьэиэ-уот, коммунальной хаһаайыстыба управлениетын быһытынан тэриллэн үлэһиттэ. 2003 с. тохсунуу ыйыгар бу тэриллибит управление туох-баар хаһаайыстыбанай үлэтэ сага тэриллибит "Чурапчы улууһунаагы олох-дьаһах, коммунальной хаһаайыстыба управлениета" ГУП бас билиһитигэр бэрлиллибитэ. Ононо 2003 с. муус устар 4 күнүттэн тэрилтэ "СР Олорор дьэиэбэ-коммунальной хаһаайыстыбага уонна энергетикага" ГУП Чурапчытаагы филиала диэн саһаттан уларытыллыбыта.

Тэрилтэбэ бу үлэһэн кэлбит кэмин устата С.Д.Флегонтов кэминтэн-начальниктарынан В.П.Гуляев, С.Н.Дьячковский, В.А.Макаров, Д.Д.Трофимов, А.В.Гуляев, П.М.Макаров ур. д. а. үлэһиттэрэ.

Күн бүтүн тэрилтэбэ 519 киһи үлэһит. Үлэһит сүрүн хайысхаларынан: итинэн хаачыйыны, олох-дьаһах, коммунальной хаһаайыстыба, оттук матырыйаалларын тизийи-таһыны, олорор дьэиэлэри капиталнай өрөмүөннэһитин уонна толору хаачыйыны, нэһиликэннэһэ төлөбүрдээх өһгөлөрү өһгөрүү буоһаллар. Филиал улуус территориятын бүтүнүү хаһан үлэһит. 16 нэһиликкэ үчаастактар-дааһтар.

Коллектив улуус общественной-политической өһгөһөр актыбынайдык кыттар. Билиһи тэрилтэбэти үлэһиттэрэ Д.П.Ефимов, Д.М.Ноев, Н.Н.Давыдов, И.Г.Макаров Улуус Муһуһаһын депутаттарынан талылыбытара. С.А.Новгородов аһынан Чурапчы орто оскуолаһыгар уонна "Чурапчы селиэннэһитин "Мичил" үһүһэһиһигэр полечитель быһытынан үлэһиттэ. Илин эһгэр улуустар коммунальниктарын спартакиадаларын хаһыс да сыһын көһүлээн тэрийэһчинэн уонна актыбынай кытаһаччынан буоһобит. 2000 уонна 2002 сылларга бу спартакиадаларга I миһтэһэлэри ылаһтыы сылдьыбыһыт. Коммунальной тэрилтэлэри көрүү түмүгүнэн 2002 сылга билиһи тэрилтэбэти республика үрдүнэн бастагы миһтэһи ылары ситиһитэ. Технической кадрдары бөлөмнөһүннүгэ улаһан бөлөһмөһүнү уураһыт. Ол курдук, билиһиги туругуһан үлэһиттэн тохтоһоһо эрэ 11 үлэһиттэ кэтэһтэн үерэ-нэ сылдьаллар.

Убаһас оттугуһан оттулар котельнайдар улуустуугар 1994 сыллааһтан саһалаан үлэһэ киһирэн барбытара. Бастаан ити сии Чурапчы селиэннэһитин II кварталы, ЧГФКСИ киһирбиттэрэ, ононо 1995 с. Чурапчы орто оскуолаһа, 1996 с. улуус дьаһалатын дьэиэтэ, 1999 с. улуустаагы гимназия, 2000 с. Уһун-Куһал, Кытаанах, Муһудай нэһиликэтэрэ, 2002 с. Хадаар, Алаһар нэһиликэтэрэ холбоһмуттара.

Е. И. САВВИН,
«Олорор дьэиэбэ, коммунальной хаһаайыстыбага уонна энергетикага» ГУП Чурапчытаагы филиалын начальнига.

АЛЯСКАГА КОМАНДИРОВКАЛАНАН КЭМИЛЭР

Бу дьыл от ыйын 21 күнүттэн атырдыах ыйын 4 күнүгэр дьэири билиһи филиалыт икки үлэһитэ — производственной-технической от-дел начальнига Николай Николаевич Башарин уонна кадр отдалын начальнига Татьяна Павловна Посельская Америка холбоһукааһа штаттарынан ЖЖХ-тын министерствотын 12 киһилээх делегациятын састаабыгар киһирэнэр, командировкага баран кэллилэр. Киһилэр Аляскага Анкоридж уонна Фербенкс куораттарга сылдьан энергетикага уонна олох-дьаһах усулуобуйатын хаачыйар тэрилтэлэргэ сырыттылар, олохтоох омуктар олохторун билиһитилэр.

"Билиһи дойдубут курдук усулуобуйалаах хотуу сиргэ олох-дьаһах усулуобуйатын хаачыйыга киһи сөһүөр курдук улаһан бөлөһмөһүнү ууруларын илэ хараклыгынан көрөн, бар-киһээн кэлиһит. Бу салааларга чааһынай да, муниципальной да тэрилтэлэр биһиргэ сөһүнөн үлэһиттэр эбит. Ситиһилэрэ да сөһүмэр. Куораттара ыл-ыраас, олус диэн бэрэздээһтээх, дьэиэ-сэргэтэ аһамаһага, курууһун үөрө-көтө сылдьара, ыалдьыттары айхаллы көрсөрө көрүөһтэн үчүгэй. Туһалыһар зыһаһа харысхалаах сыһыан, тус бэйэ доһуобуйатыгар кыһамны олоһо күүсэ киһилэрилэр эбит", — диэн кэһимилэр билиһи үлэһиттэрбит.

Н. ХОЮТАНОВ.

Финансовые показатели по отрасли ЖКХ и Э за период 1998-2003 (полугодие) года по Чурапчинскому улусу (району)

Исполнение бюджета по отрасли ЖКХ и Э за 2001 год

Исполнение бюджета по отрасли ЖКХ и Э за 2002 год

Исполнение бюджета по отрасли ЖКХ и Э за 2003 (полугодие) год

30 СЫЛЛААХ ЭҢКИЛЭ СУОХ ҮЛЭ

«Олорор дьэиэбэ, коммунальной хаһаайыстыбага уонна энергетикага» ГУП Чурапчытаагы филиалын биир кырдыаһас, тарбаха баттанар үлэһитинэн Г.А.Пестерев буолар. Гаврил Александрович Чурапчы орто оскуолатын бүтэрэн баран, Ураллаагы байыаннай уоһурукка ыһырыллан, армияга сулууспалым барбыта. Манна киһи биир бастыһынар кэһэлэригэр сылдьыбыта. Оһо эрдэһиттэн үлэни өрө туһупут, үлүһүм, көнө майгылаах үс икки сыл сулууспалаан иладдаһай лейтенант званилаах, "Воинская доблесть" медаллаах, байыаннай уонна политической бэлэм туйгуна буолан кэлбитэ.

1969 с. армиятан кэлээт да коммунальной хаһаайыстыба комбинатыгар болуотуньуһунан үлэһэ киһирбитэ. Ол көһтэн күн бүтүнүгэр дьэири 30-ча сыл устата тохтоло суох, харыс да сире кэлбарыйбаһа бу тэрилтэбэ үлэһит сылдьар. Чурапчыбыт селиэннэһитигэр коммунальной хаһаайыстыба линиятын ытыллыбит үтүһэн тутуулар үгүстэрэ Гаврил Александрович

биһаччы салаататынан, сүүрүүтүннэ-көтүүтүнэн, киһи салайыт бииргэздэти-нен тутулуһбуттара дьэиэтэ сьэи-тарьаһыт суоһа. Киһи 30-тан таһса сьыл биир тэрилтэбэ болуотуньуһаан, кырдык даһаны, элбэх объекты туту-пта, үлэһэ киһилэрилэрин ситиһитэ. Үгүс-элбэх саһгата суох, сэмэй, иллэн буолбаһа куруу үлэһэн тутуһура сылдьар Гаврил Александрович бири-гээдэһигэр үлэһит ыһнаттарга бэйэ-этин баай сьыһыттан барсан, тутуу уустук, миһдир үлэтин албаһтарыгар үөрөһитин билиһин элбэх тутанчы маһталынан саныһар. Ол курдук, Гаврил Александрович улуус олохтоохто-ругар, коллективыгар улаһан убааста-былынан туһанар.

Үлэтин таһынан улуус, тэрилтэ об-щественной өһгөһөр актыбынайдык кыттар, алта сьыл тохтоло суох проф-кэм чилиһинэн, тоһус сьыл партийнай тэрилтэ секретарынан талылыбыта, үс төһүл суһуручу народнай депутаттар оройуоннаагы Сэбиэттэрин депу-татынан бьыбардаммыта. Коммунальной зыһаһа ер сыллаах,

таһаарылаах үлэтэ сөһтөөһүтү сыана-лаһар, киһи социалистической куола-лаһы 5 төһүлээх кыһыһылааһа буол-бута, 1986 сыллааһа Гаврил Алексан-дрович аһа СР Олох-дьаһах, комму-нальной хаһаайыстыбага министр-ствотын Бочуотун киһигэһигэр киһи-риллибитэ, 1989 сыллааһа "Үлэ ветеран" медалынан чьэһтээһиттис наһара-адалаһаммыта.

30 сьыл устата кыһыһыгы тыһыны-лары, сьыйыһыгы өһгөрүк кыһаастары ааһыһаһа аһаһас халлаан аһыһтар тутуулары ыһтан, солбулуһубат бири-гээһири, тутанчы аатырбыт бастыһ үлэһити 2000 сыллааһа улуустаагы дьэиэ-уот, коммунальной хаһаайысты-ба управлениетыгар начальниктыи оһорбут В.И.Новгородов ыһыран ылан, саамай ыраһан балаһаһаньыла-ах, чоһунан оттуулар котельнайга са-лайаһаччынан аһаһыта. Гаврил Алек-сандрович бу үлэһэ киһирээтин кыпта дьэиэла тутсарга барбыта. Урут элбэ-тэ алдыһан-кээһтэһэн тонгуһуну-хаты-ны таһаарыт, сьэиэ ититиһи сезона түмүктэнэригэр нэһилээ тийэр кулаһан туруулаах котельнай күн бүтүн улуус биир тарбаһа баттанар үлэһит, баһалаах объектын буолла.

Гаврил Александрович эдэр саһыһын, оһобун бүтүнүү аһаһыт тэ-рилтэтин туһугар ис санааһыттан киһаллар, киһи үлэтэ-хамнаһа саһаа хоту баран иһэригэр баһарар буолан, билиһин төһө даһаны пенсияга таһыс-тар үлэттэн иһитин араарбаһа, төрөөһүт улууһун туһугар үлэһи-хам-сы сылдьар.

Р. ПОПОВА,
отдел маастара.
Хаартыскаһа: Г.А.Пестерев.

ТҮН БЫЛЫР КИҢИ АЙМАХ ААН БАСТААН ҮӨСКЭЭБИТ ХОТУ ДОЙДУТА

Саха сирэ

Саха сирэ кээнээн Россия территориятын бизс гыммытан бириин хэригин ылар. Балгараа километр халыгнаах ирбэт тон олбохтоок. Сирин 40%-на Хотугу эргимтэ хоту өртүгэр сытар. Итин уонна тынны суус кыраадыска тийэ уратылаһар. Тынны полкуһугар 71 кыраадыска тийэ тынныар. Саха сиригэр улуу Менделеев периодическай таблицатын бааһа барыта баар. 1921 сыллаабыта археологтар Диринг Урэхэ себүмэр арийыны онорбуттара — 2,5 — 1,8 мөлүйөн сыллар аннараа өттүлэригэр түг былъыргы дьон аан бастаан олохсуйбут сирдэринэн Хоту дойдуну — Саха сирэ буоларын сабадалаабыт-тара.

Диринг Урэх

1982 сыл балаһан ыйыгар Дьоккусайтан 140 км үһэзэ Өлүөнэ ээбиктэ көстүүтүгэр уга кытылыгар Диринг Урэхэ (Глубокий Рудей) Саха сирин ээби тыл, литература уонна история институтун Ланатаабы экспедицията өрүс таһымыттан 105-120 м үрдүккэ (хотугу кэтирээһин 61 кыраадыһыгар) адыас түг былъыргы палеолит суолун-ийин (стоякатын) булбут. Онно Евразия түг былъыргы дьонун материалнай культураларын элбэх ахсааннаах тобохторо көстүбүттэрэ: кварциттан онгоһуллубут маллар, кыстык, өлүөнэ солбуйбут таастар, бөлөмнөммит онгоһуктар, хайытылыбыт, ойо охсуллубут, амэриитилибит араас туттар сөптөр. Бөлөмнөммит нымаларынан, аналларынан Диринг Урэхтээһи сэл-сэбиргэл Илин Африкага булулуубут 2,5 — 1,8 мөлүйөн сыл састаах адыас былъыргы орудиялары эре кытта маарынаһаллара. Геолого-геоморфологическай өртүнэн палеолит өйдөбүннүгүн чинчийи ни кэлиммик ыттык кэрдэрүрүнэн бу Диринг Урэх түпүлүгэтэ (стоянка) Өлүөнэ өрүс сөнүлүрүтүнэн үөскээбит. Былъыргы суннаһа дыалталдарыгар 2,5 мөлүйөнтөн өрдүк састаах өрүс саамай былъыргы террасалыгар турара быһаарылынна. Элбэх чинчийимилэр түмүктэрэ дьүөрэлэһэрэ мээһэбэ буолбатах. Бу сааһы себүнэн ахтааха, Диринг сааһы Евразияга уонна аан дойдуга бири былъыргылааа буолар. Итин, куйаас тыһааһа, үйүлүгэ тропиктарга олорооччуларга холоотоохо Диринг Урэхэ дьон ирбэт тонго, толос кытаанах тыһааһа хайдах тыһааһа олпутун биллингги киһи санаата холпот. Тыһааһа хэһэ буолбут хаспах, уот онно көстө илик.

Дирингтэ көстүбүт археологическай өйдөбүннүктэр түг былъыргы киһи аан бастаан байаһа сөгөстүбүт туттар сэгтэрэ буолалларынан, тугунаан даһаны сулуубат-сотуллубат себүмэр дьикти суолталаахтар, феноменальнайдар. Киһи бастаан үөскээбит сирдэринтэн, саатар, биридэстэрэ Саха сирэ буоларын түг былъыргы дьон, томорсон да буоллар, бэйэлэрэ аан бастаан онгоһубут, туттубут малларын тобохторо туһулууллар.

Киһи аймах үөскээһинин үөрэтэр наукага сана, тосту уларытылары киллэрэр арийыларынан XX үйэ түмүктэннэ. Россиятаабы естественнай наукалар академияларын академига, СР наукаларын академига, Ланатаабы археологическай экспедиция начальнига Ю.А.Мочанов Евразия хотугулуу-илин өртүгэр түг былъыргы киһи аймах аан бастаан төрөөбүт-уһаабыт дойдутунан Саха сирэ буоларын кэрдэрэр глобальнай суолталаах улахан арийыны онордо.

Саха сирэ Илинги Африккадан белыһкан ыраах, букаһын атын айылбалаах. Ол эрэри тугунаан да маарынаһат дойдуга бири кэмгэ сыһа таастан туттар сэби онгоһуммут өйдөөх-санаалаах дьон үөскээбиттэр. Ону Диринг феномена дьон заттаатылар. Киһи киһи үөскээһинин тугунаан наукага сана өйдөбүллэри киллэрэр: киһи үөскээһинэ, тарбаныта аһардыс миграциянан эрэ (ол фактор баарын үрдүнэн), быһаарыллыбат буолла. Ламар, Дарвин өйдөбүллэригэр сагалы быһаарым, чуолкайдааһыны, уларытыны киллэрэрэ буолуо. Сагалы диринг өй-санаа, культура сайдытыгар сагалы эволюционнай-историческай суол-нис булуллара тирээн кэллэ.

1982 — 1994 сс., 13 сыл устата студентар, оскуола оҕолоро кыттылаах 32 тыһ. кв. м. изиннэх культурнай араа арыллыбыта, 3,2 га изиннэх хаһылар онгоһуллубуттара. Түөрт аһар тыһынча араас туттар сэгтэр, культура предметтэрэ булуллун, аан дойдуну культуратыгар биллэр кылаат киллэриллибитэ. Биһизкэ көстүбүт таастан онгоһуллубут туттар сэгтэр, бастаан этиллибитин курдук, 2,5 — 1,8 мөлүйөн сылтан өрдүк састаахтар сабадаланар. Илин Африкага көстүбүт булуһунулартан өссө аһа састаахтар, түг былъыргылар.

Саган арийыны туга биридэ онгоһуллубат, үтүс түбүгү эрэйэр. Историк, историческай наука кандидата С.И.Зверстов суруйбутун ардыым: "Дьэ, бу олонор аһыт дьоммут тугунаан дьарыктаммытара, тугу аһаан-сизэн олорбуттара биллибит.

Тоҕо дьитэхкэ, түөлбөбэ ол саһана булаан сибикт кылыларын угуохтара, ол угуобуттан онгоһуктар тух да өрдүккэ симэлийэн халбыт. Тух эмэ кыыл угуоһа дуу, мас тобоһо дуу ордон халбыта буоллар, очотоору климаты, тегүрүктээн түрүбүт айгэни быһаарыга сүлгүннэх информацияны биэрэх этэ" ("Болэм буол" 01.07.1989 с.). Магадан, Новосибирскай, Душанбе палеоантропология булуһунулар сүлүмүт буордарын илээн үөрөспиттэрэ. А.В.Пеньков (Душанбе) 3,2 — 1,8 мөлүйөн сылы кэрдэрэр. Бу олус улахан арийыны. Ю.А.Мочанов мангайгы киһи аймах үөскээһинэ тропиктан тас өртүгэр кэтирээһингэ, тыһыны да дойдуга буолуон сөп дьон М.Ванер сабадалааһынын "олохтоохтук сөргүтэр" (эмэ "Болэм буол" хаһыаттан).

Калин СГУ археолога Н.М.Черосов эмэ өрүс таһымыттан 100 — 120 метр үрдүккэ сиртэн Диринг таастарыгар маарыныһар онгоһуктары Өлүкүмэ төрдүттэн булбута.

1938 с. Дирингтэ "Проблема природы человечества в свет новых археологических антропологических открытий" дьон заттаах Бүтүн Союзтаабы конференция мангык түмүктэри таһаарыта: "Памятники Дириинскай культуры древнейшего палеолита, исследуемые Приленской археологической экспедицией, являются не только национальным, но и всечеловеческим, планетарным достоянием. Их всестороннее изучение может иметь важное, перспективное значение в мировой науке о происхождении человечества и значительно уточнить представления об общих закономерностях всего органического мира". Конференция киһи аймах үөскээһинин эрдэтээри культуратын үөрэтэр палеокультурологическай үлэлэргэ специалисттар кинг арагаларын күүһүн түмүргэ, археологияга, антропологияга, палеонтологияга, палеогеографияга, эволюционнай биологияга, климаты, психологияны, этнографияны үөрэтингэ, тэһниир тыл үөрөбүр, историяга уонна философияга үтүмнэх чинчийэр үлэлэри салгыы дьирингкэ үлэлэригэ ыһарды.

Төлкөлөөх түөрэх
Республикабыт бастакы президеһа М.Е.Николаев Арктика регионугар аан дойдуну болгомотун тардан форум түмсүүнү тэрийэн, программатын онорсууга сүрүн идеяларын эплитэ. Лена оһуостара, Орто дойдуну, Диринг Урэх, Буотума, Аларара Лена у.д.а. элбэх ураты харыстабылаах

халлааһы, Мирнэйдээһи, Анаабырлары ГЭК-тар).

Комбинаты российскай бырайыагынан россия тутанчылары туттулар. Барыта 73 объект тутулуна. Бырайыктааһынга уонна тутууга омух фирмалара көмөлөстүлэр.

Комбинатка конвернай транспорт тутанылыһа. Саһа технологиялар киллэриллиннэргэ үлэ процеһын бүтүнүгүн автоматизациялаа. Комплекс айылбаны харыстааһын сокуондарын бары ирдэбиллэрин тутуһунан онгоһуллуна.

улахан тэрээһиннэх экспедицияларга кыттыбыта. Очолорго мин оройуон уууталларын профсоюзун салайа олонор Григорий Константинович үөрэнэччилэр сайынгы сыннаһаннарыгар тэрийэр археологическай экспедицияларын бири лаабырга көрүлэр сметалаах үбүнэн уу харчынан көмөлөспүтүм. "Искатель" этэрээт үтэс курдук хас да сайын республика бэһээһин, радиогыч сэнээһинин ылыта. 1990 с. Мугудай оҕолоро Токо (Өлүкүмэ) "Поиск" этэрээтин кытта СГУ археологическай лабораториятын састаабыгар кирсэн ыраах Орто Халыма Алаһыйыгар бастаан тийбит нууччалар уонна сахалар олохсуйбут тутууларын Орто Халыма куорат 350 сааһын көрсүһө чинчийэр хаһыыларга кыттан биллилэрэ-көрүүлэрэ сэргэхсийэн кэлбиттэрэ.

Биллиилэх археолог-историк учуонай А.П.Окладников 1941 — 1946 сс. экспедиция тэрийэн, илээн-сабалаан история бары кэрдиһтерин, ол иһигэр бастакы сахалар кэмнэрин арийан, экспедиция түмүгүнэн саха историятын бастакы томун суруйбута. Өлүөнэбэ, Халымага 150-ча былъыргы дьон олорбут түөлбөлэрин арийыта. 1959 — 1963 сс. С.А.Федосеева Бүлүүгэ 26 түөлбөнү чинчийбитэ. Ю.А.Мочанов 1964 сылтан Өлүөнэ өрүс эргиннээһи археологическай экспедиция тэриллэн, Диринг Урэх феноменын арийыны сабадалаабыта.

Киһи Азияга уонна киһи хотулуу-илин өртүгэр үөскээбит омуктар муора да, хонну да силбэһиннэн Америка континеныгар тийэн олохсуйбуттара сабадаланар. Уопсайынан билгин даһаны киһи олохсуйуутун таайыла илик таабырына элбэх. Бу улуу таабырыннары таайыга сахалар, улуу бөлүгүк, миндыр өйдөөх, көрбүөчү дууһалаах омух буоларбытын кэрдэрүөх тустааһыт. Ол саха омух айылартан түөрэхтэ түстүтүрдүк анала Ол да иһин кулут-сүрбүт уугуһа олохсуйдаһа Улуу Туймаадага.

Р.М.САВВИН,
РСФСР үөрэбүриитин туйгуна, Чуралчы улууһун Бочуоттаах гражданина.

улахан көмөнү оскуола оҕолоро онороллор. Ол курдук, хас да сайын устата Мугудай орто оскуолатын учуутала, РСФСР уонна ССРС үөрэбүриитин туйгунара Г.К.Макаров баһылыктаах Чуралчы оскуолаларын оҕолоро кэлэһэр элбэх хаһыыларга кыттыннар, кадыустээх үлэни онордулар, биһиги диринг ытыктабылытын ылылар. Киһи кэрэхсирэ дьон баар Григорий Константинович экспедициятыгар сылдыһыт оҕолордон хас да үөрэнэччи оскуолаларыгар научнай конференцияларга кыраайы үөрэтингэ дакылаат онорон улахан биһирэбили ылыттарыт. 1988 с. улуустаабы "Саһа олох" хаһыака И.Григорьев Мугудай орто оскуолатын "Искатель" дьон Г.К.Макаров салайар археологическай этэрээтин оҕолоро науканы улаханнах кэрэхсирлэрин биһирэбитин, кинилэртэн биридэстэрэ эмэ калин этнограф дуу, археолог, историк дуу буолуохтара дьон эрэ саһаабытын суруйан турардаах.

Григорий Константинович Диринг Урэхтэ кыттыан иһинэн Токо — Чаара Өлүкүмэ эргин хаһыыларга кытта сылдьан бэйэ устар кинизигэр үлэлээбитэ. Калин дойдутугар олохсуйан Мугудайга кыраайы үөрэтэр музейы төрүттээбитэ. 1983 сыллаахтан Диринг Урэхтэ

Төлкөлөөх түөһүгэр, Тэһтиргэ тэһтэрэр, Омурга омустарар буолааһыны!

Тухсу!

Алгыһынан саһуламмат XX-с үйэ алгыстаах, имэһнэх тылаах саха литературатын айыт сахаһа нуруота, болуһу, кукуһу-сүргүн холбоо! Адыс айылытарбыт аргыстаспыт, сэттэ кэһиэкситтэрбит энгэрдэспит орто туруу бараан дойдубут иһинэн сирэйдэх, иһи атахтаах сүүһүнэн, тыһынчанан үрдэ биллибит үтүс көлөнэтэ сүгүрүбүт Улуу Туймаада тутактаах бүтүгүнү төрүт, төрөөбүт дойдугар олороргоһун умнума! Калин да кэллэрбит ытык Сахабыт сирин үрдүктэн ыйаахтаах төрүт олохтоохторубут.

Аан дойдуну аймаабыт арийыны актыыбынай кыттылааһа
Тыа сиригэр үлэлээбит историк уууталлартан Григорий Константинович Макаровы, биллигин пенсионер, педагогическай үлэ ветеранын үлэтигэр, түс олоһор ураты дьоллоох

улахан тэрээһиннэх экспедицияларга кыттыбыта. Очолорго мин оройуон уууталларын профсоюзун салайа олонор Григорий Константинович үөрэнэччилэр сайынгы сыннаһаннарыгар тэрийэр археологическай экспедицияларын бири лаабырга көрүлэр сметалаах үбүнэн уу харчынан көмөлөспүтүм. "Искатель" этэрээт үтэс курдук хас да сайын республика бэһээһин, радиогыч сэнээһинин ылыта. 1990 с. Мугудай оҕолоро Токо (Өлүкүмэ) "Поиск" этэрээтин кытта СГУ археологическай лабораториятын састаабыгар кирсэн ыраах Орто Халыма Алаһыйыгар бастаан тийбит нууччалар уонна сахалар олохсуйбут тутууларын Орто Халыма куорат 350 сааһын көрсүһө чинчийэр хаһыыларга кыттан биллилэрэ-көрүүлэрэ сэргэхсийэн кэлбиттэрэ.

Биллиилэх археолог-историк учуонай А.П.Окладников 1941 — 1946 сс. экспедиция тэрийэн, илээн-сабалаан история бары кэрдиһтерин, ол иһигэр бастакы сахалар кэмнэрин арийан, экспедиция түмүгүнэн саха историятын бастакы томун суруйбута. Өлүөнэбэ, Халымага 150-ча былъыргы дьон олорбут түөлбөлэрин арийыта. 1959 — 1963 сс. С.А.Федосеева Бүлүүгэ 26 түөлбөнү чинчийбитэ. Ю.А.Мочанов 1964 сылтан Өлүөнэ өрүс эргиннээһи археологическай экспедиция тэриллэн, Диринг Урэх феноменын арийыны сабадалаабыта.

Киһи Азияга уонна киһи хотулуу-илин өртүгэр үөскээбит омуктар муора да, хонну да силбэһиннэн Америка континеныгар тийэн олохсуйбуттара сабадаланар. Уопсайынан билгин даһаны киһи олохсуйуутун таайыла илик таабырына элбэх. Бу улуу таабырыннары таайыга сахалар, улуу бөлүгүк, миндыр өйдөөх, көрбүөчү дууһалаах омух буоларбытын кэрдэрүөх тустааһыт. Ол саха омух айылартан түөрэхтэ түстүтүрдүк анала Ол да иһин кулут-сүрбүт уугуһа олохсуйдаһа Улуу Туймаадага.

Р.М.САВВИН,
РСФСР үөрэбүриитин туйгуна, Чуралчы улууһун Бочуоттаах гражданина.

улахан көмөнү оскуола оҕолоро онороллор. Ол курдук, хас да сайын устата Мугудай орто оскуолатын учуутала, РСФСР уонна ССРС үөрэбүриитин туйгунара Г.К.Макаров баһылыктаах Чуралчы оскуолаларын оҕолоро кэлэһэр элбэх хаһыыларга кыттыннар, кадыустээх үлэни онордулар, биһиги диринг ытыктабылытын ылылар. Киһи кэрэхсирэ дьон баар Григорий Константинович экспедициятыгар сылдыһыт оҕолордон хас да үөрэнэччи оскуолаларыгар научнай конференцияларга кыраайы үөрэтингэ дакылаат онорон улахан биһирэбили ылыттарыт. 1988 с. улуустаабы "Саһа олох" хаһыака И.Григорьев Мугудай орто оскуолатын "Искатель" дьон Г.К.Макаров салайар археологическай этэрээтин оҕолоро науканы улаханнах кэрэхсирлэрин биһирэбитин, кинилэртэн биридэстэрэ эмэ калин этнограф дуу, археолог, историк дуу буолуохтара дьон эрэ саһаабытын суруйан турардаах.

Григорий Константинович Диринг Урэхтэ кыттыан иһинэн Токо — Чаара Өлүкүмэ эргин хаһыыларга кытта сылдьан бэйэ устар кинизигэр үлэлээбитэ. Калин дойдутугар олохсуйан Мугудайга кыраайы үөрэтэр музейы төрүттээбитэ. 1983 сыллаахтан Диринг Урэхтэ

Төлкөлөөх түөһүгэр, Тэһтиргэ тэһтэрэр, Омурга омустарар буолааһыны!

Тухсу!

Алгыһынан саһуламмат XX-с үйэ алгыстаах, имэһнэх тылаах саха литературатын айыт сахаһа нуруота, болуһу, кукуһу-сүргүн холбоо! Адыс айылытарбыт аргыстаспыт, сэттэ кэһиэкситтэрбит энгэрдэспит орто туруу бараан дойдубут иһинэн сирэйдэх, иһи атахтаах сүүһүнэн, тыһынчанан үрдэ биллибит үтүс көлөнэтэ сүгүрүбүт Улуу Туймаада тутактаах бүтүгүнү төрүт, төрөөбүт дойдугар олороргоһун умнума! Калин да кэллэрбит ытык Сахабыт сирин үрдүктэн ыйаахтаах төрүт олохтоохторубут.

Аан дойдуну аймаабыт арийыны актыыбынай кыттылааһа
Тыа сиригэр үлэлээбит историк уууталлартан Григорий Константинович Макаровы, биллигин пенсионер, педагогическай үлэ ветеранын үлэтигэр, түс олоһор ураты дьоллоох

улахан тэрээһиннэх экспедицияларга кыттыбыта. Очолорго мин оройуон уууталларын профсоюзун салайа олонор Григорий Константинович үөрэнэччилэр сайынгы сыннаһаннарыгар тэрийэр археологическай экспедицияларын бири лаабырга көрүлэр сметалаах үбүнэн уу харчынан көмөлөспүтүм. "Искатель" этэрээт үтэс курдук хас да сайын республика бэһээһин, радиогыч сэнээһинин ылыта. 1990 с. Мугудай оҕолоро Токо (Өлүкүмэ) "Поиск" этэрээтин кытта СГУ археологическай лабораториятын састаабыгар кирсэн ыраах Орто Халыма Алаһыйыгар бастаан тийбит нууччалар уонна сахалар олохсуйбут тутууларын Орто Халыма куорат 350 сааһын көрсүһө чинчийэр хаһыыларга кыттан биллилэрэ-көрүүлэрэ сэргэхсийэн кэлбиттэрэ.

Биллиилэх археолог-историк учуонай А.П.Окладников 1941 — 1946 сс. экспедиция тэрийэн, илээн-сабалаан история бары кэрдиһтерин, ол иһигэр бастакы сахалар кэмнэрин арийан, экспедиция түмүгүнэн саха историятын бастакы томун суруйбута. Өлүөнэбэ, Халымага 150-ча былъыргы дьон олорбут түөлбөлэрин арийыта. 1959 — 1963 сс. С.А.Федосеева Бүлүүгэ 26 түөлбөнү чинчийбитэ. Ю.А.Мочанов 1964 сылтан Өлүөнэ өрүс эргиннээһи археологическай экспедиция тэриллэн, Диринг Урэх феноменын арийыны сабадалаабыта.

Киһи Азияга уонна киһи хотулуу-илин өртүгэр үөскээбит омуктар муора да, хонну да силбэһиннэн Америка континеныгар тийэн олохсуйбуттара сабадаланар. Уопсайынан билгин даһаны киһи олохсуйуутун таайыла илик таабырына элбэх. Бу улуу таабырыннары таайыга сахалар, улуу бөлүгүк, миндыр өйдөөх, көрбүөчү дууһалаах омух буоларбытын кэрдэрүөх тустааһыт. Ол саха омух айылартан түөрэхтэ түстүтүрдүк анала Ол да иһин кулут-сүрбүт уугуһа олохсуйдаһа Улуу Туймаадага.

Р.М.САВВИН,
РСФСР үөрэбүриитин туйгуна, Чуралчы улууһун Бочуоттаах гражданина.

Диринг Урэхтэн көстүбүт «сүгэлэр». 3,2 — 1,9 мөлүйөн сыллаабыта онгоһуллубуттар.

НЬУРБАТААБЫ ГОК ҮЛЭБЭ КИЛЛЭРИЛЛЭР

Бүгүн, 2003 сыл атырдык бийн 23 күнүгэр, Ньурбатаабы хайа-байытар (горно-обогатительнай) комбинатын лужовой комплекса үлэбэ киллэриллэр. Бу "Алроса-Ньурба" ААО комбината Ньаһынаабы рудалаах ууһа баар.

Комбинат үлэбэ киллэриллэринэ аан дойдуну алмаһы хостуур промышленноһыгар кэлин бизс сыһа киллэриитэртэн саамай улаханнарыннан буолуоһа. Сүрүн звеноһун сыһа 1,5 млн. тонна руданы хостуур кыстаах 16-с №-дээх фабри-

ка буолуоһа. Киһи бу бырайыактаммат кыамтатыгар 2003 сыл ахсынны ыйга таһаарыта. Ити фабрика олохтоох кирдэһинэ Ньурбатаабы ГЭК "АЛРОСА" АК белыс сүрүн производствоны оноргоһунан буолуоһа (Уданнайдаабы, Ай-

халлааһы, Мирнэйдээһи, Анаабырлары ГЭК-тар).

Комбинаты российскай бырайыагынан россия тутанчылары туттулар. Барыта 73 объект тутулуна. Бырайыктааһынга уонна тутууга омух фирмалара көмөлөстүлэр.

Комбинатка конвернай транспорт тутанылыһа. Саһа технологиялар киллэриллиннэргэ үлэ процеһын бүтүнүгүн автоматизациялаа. Комплекс айылбаны харыстааһын сокуондарын бары ирдэбиллэрин тутуһунан онгоһуллуна.

Бу Россия алмаһын промышленноһыгар саамай экологическай өттүнөн ыраас тутууну буолар.

СР Президенин уонна Правительствотын пресс-сулууспата.

Понедельник, 25 августа

ОРТ
 00.00 Телеканал "Доброе утро"
 03.00 Новости
 03.15 "Земля любви, земля надежды". Сериал
 04.10 Комедийный сериал "Ребята из нашего города"
 05.05 Легкая атлетика. Чемпионат мира.
 05.40 Следствие ведет Колобков
 06.00 Новости
 06.20 Путь "Потеревшие кораблекрушение"
 08.05 Премьера. "Город женщин".

09.00 Новости
 09.15 Фильм Юлия Карасика "Собственное мнение"
 11.00 "На углу, у Патриарших-2"
 12.00 Вечерние новости
 12.20 "Земля любви, земля надежды". Сериал
 12.50 "Земля любви, земля надежды". Сериал
 13.50 "Граница. Таежный роман" Время
 15.00 "Сыщик без лицензии"
 15.30 Тайны века. "Титаник".
 16.40 Ночное "Время"
 17.30 Премьера. А его боялся люди. "Страх". Фильм 2-й
 18.00 Легкая атлетика. Чемпионат мира. до 19:20

РТР
 05.00 "Доброе утро, Россия!"
 08.45 Комедия "Голый пистолет-2"
 10.25 "ХА". Маленькие комедии.
 10.45 ВЕСТИ. ДЕЖУРНАЯ ЧАСТЬ.
 11.00 ВЕСТИ.
 11.30 МЕСТНОЕ ВРЕМЯ.
 11.50 "Короткое замыкание".
 12.50 "Подводная экзотика с Иваном Затеваевым"
 13.45 ВЕСТИ. ДЕЖУРНАЯ ЧАСТЬ.
 14.00 ВЕСТИ.
 14.10 ВЕСТИ-МОСКВА.
 14.30 "Что хочет женщина".
 15.30 ПРЕМЬЕРА. Телеэсериале. "Лучший город Земли".
 16.25 ВЕСТИ. ДЕЖУРНАЯ ЧАСТЬ.

16.40 МЕСТНОЕ ВРЕМЯ. ВЕСТИ-МОСКВА.
 17.00 ВЕСТИ.
 17.10 Телеэсериал "Гражданин начальник".
 18.05 ПРЕМЬЕРА. Мелодрама "Ундина".
 19.00 "Комиссар Рекс".
 20.00 ВЕСТИ.
 20.50 "Спокойной ночи, малыши!"
 20.55 РУССКАЯ СЕРИЯ. "Каменская. Чужая маска" 1-я серия.
 22.00 Александр Домогаров, Владимир Ильин и Борис Невзоров в детективе "Марш Турецкого-3. Имеются человеческие жертвы". 1-я серия.

23.00 "ВЕСТИ+"
 23.20 ВЕСТИ. ДЕЖУРНАЯ ЧАСТЬ.
 23.35 ВЕЧЕРНИЙ СЕАНС. Патрик Суэйзи в аэросюжетном фильме "Письма убийцы" (США). 1999г.
 01.20 "Футбол России". Спортивная программа.
 01.45 "Дорожный патруль". До 01.58

НВК
 17.25 Телко. "Кун Дунгей Айыга хайыны..."
 18.10 "Новое время - новые люди" (Олимпиадский укус).
 18.45 "Татпат аллах хонугугар".

Концерт.
 19.40 Пресс-конференция Президента РС (Я) В.А.Штырова.
 20.00 Мир музыки.
 20.20 Реклама.
 20.30 "Сага сиря-Якутия". Информ. программа.
 20.50 Реклама.
 20.55 Сарыал. Нерюнгинский театр актёра и кукол (Фрагменты из спектакля).
 21.20 Реклама.
 21.25 Культ-Ассорти.
 21.50 Реклама.
 21.55 Семейное кино.

Вторник, 26 августа

ОРТ
 Для Москвы и Моск.обл. канал начинает вещание в 7.00
 03.00 Телеканал "Доброе утро"
 03.00 Новости
 03.15 "Земля любви, земля надежды". Сериал
 04.10 Комедийный сериал "Ребята из нашего города"
 05.05 Легкая атлетика. Чемпионат мира.
 05.35 Дисней-клуб
 06.00 Новости
 06.15 Комедия "Деньги не пахнут"

08.05 Премьера. "Город женщин".
 09.00 Новости
 09.15 "Ералаш"
 09.35 Боевик "Один и без оружия"
 11.00 Детективный сериал "На углу, у Патриарших-2"
 12.00 Вечерние новости
 12.20 "Кумиры"
 12.50 "Земля любви, земля надежды". Сериал
 13.50 "Граница. Таежный роман" Время
 15.00 "Сыщик без лицензии"
 15.30 Кремль-9. "Валет"
 16.40 Ночное "Время"
 17.30 "На футболе" с Виктором Гусевым

18.30 "Гении и злодеи"
 19.00 Легкая атлетика. Чемпионат мира. Передача из Франции до 20:05

РТР
 05.00 "Доброе утро, Россия!"
 08.45 РУССКАЯ СЕРИЯ. "Каменская. Чужая маска"
 09.50 "Аншлаг". 10.
 10.45 ВЕСТИ. ДЕЖУРНАЯ ЧАСТЬ.
 11.00 ВЕСТИ.
 11.30 ВЕСТИ-МОСКВА.
 11.50 "Короткое замыкание".
 12.50 "Марш Турецкого-3. Имеются человеческие жертвы". 1-я серия.

13.45 ВЕСТИ. ДЕЖУРНАЯ ЧАСТЬ.
 14.00 ВЕСТИ.
 14.10 ВЕСТИ-МОСКВА.
 14.30 "Что хочет женщина".
 15.30 ПРЕМЬЕРА. Телеэсериал "Лучший город Земли".
 16.25 ВЕСТИ. ДЕЖУРНАЯ ЧАСТЬ.
 16.40 ВЕСТИ-МОСКВА.
 17.00 ВЕСТИ.
 17.10 Телеэсериал "Гражданин начальник".
 18.05 ПРЕМЬЕРА. Мелодрама "Ундина".
 19.00 "Комиссар Рекс".
 20.00 ВЕСТИ.
 20.50 "Спокойной ночи, малыши!".
 20.55 РУССКАЯ СЕРИЯ сериал

"Каменская. Чужая маска" 2-я серия.
 22.00 "Марш Турецкого-3. Имеются человеческие жертвы". 2-я серия.
 23.00 "ВЕСТИ+"
 23.20 "Раскрыть и доказать".
 00.10 ВЕСТИ. ДЕЖУРНАЯ ЧАСТЬ.
 00.25 ВЕЧЕРНИЙ СЕАНС. ПРЕМЬЕРА. Боевик "Путь вождя".
 01.50 "Соседи". Фильм. До 02.15

НВК
 17.35 Фильм-детям.
 17.50 II Спортивные игры народов Республики Саха (Якутия).
 18.50 Программа передач.
 18.55 Фильм-детям.

19.10 "Норуг мударарыгар утуйуллу". В.Г. Короленко 150 сыллар.
 19.25 Реклама.
 19.30 "Надежда алмазного края". Виде. 16-й фабрики Норбинского ГОКа.
 19.55 Сарыал мостона.
 20.20 Реклама.
 20.30 "Сага сиря-Якутия". Информ. программа.
 20.50 Реклама.
 20.55 Фирменное благодар. от...
 21.25 Реклама.
 21.30 Нового о Якунии.
 21.45 Реклама.
 21.50 Семейное кино.

Среда, 27 августа

ОРТ
 00.00 Телеканал "Доброе утро"
 03.00 Новости
 03.15 "Земля любви, земля надежды". Сериал
 04.10 Многосерийный фильм "Зверь из бэдны" (1-я серия)
 05.05 Легкая атлетика. Чемпионат мира.
 05.35 Дисней-клуб
 06.00 Новости
 06.15 Комедия "Горячий камешек"
 08.05 Премьера. "Город женщин".
 09.00 Новости

09.15 Фильм "Право первой подписи"
 11.00 "На углу, у Патриарших-2"
 12.00 Вечерние новости
 12.20 "Шутка за шуткой".
 12.50 "Земля любви, земля надежды". Сериал
 13.50 "Граница. Таежный роман" Время
 15.00 Многосерийный фильм "Сыщик без лицензии"
 16.40 Кремль-9. "Падение"
 17.30 Ночное "Время"
 18.00 "Новый день"
 18.30 "Сканер"
 18.30 Кристиан Слейтер в комедии "Очень дикие

штучки" до 20:20

РТР
 05.00 "Доброе утро, Россия!"
 08.45 РУССКАЯ СЕРИЯ. Сериал "Каменская. Чужая маска" 2-я серия.
 09.50 "Сам себе режиссер".
 10.45 ВЕСТИ. ДЕЖУРНАЯ ЧАСТЬ.
 11.00 ВЕСТИ.
 11.30 ВЕСТИ-МОСКВА.
 11.50 "Короткое замыкание".
 12.50 "Марш Турецкого-3. Имеются человеческие жертвы". 2-я серия.
 13.45 ВЕСТИ. ДЕЖУРНАЯ ЧАСТЬ.
 14.00 ВЕСТИ.
 14.10 МЕСТНОЕ ВРЕМЯ. ВЕСТИ-

МОСКВА.
 14.30 "Что хочет женщина".
 15.30 ПРЕМЬЕРА. Телеэсериал "Лучший город Земли".
 16.25 ВЕСТИ. ДЕЖУРНАЯ ЧАСТЬ.
 16.40 ВЕСТИ-МОСКВА.
 17.00 ВЕСТИ.
 17.10 Телеэсериал "Гражданин начальник".
 18.05 ПРЕМЬЕРА. Мелодрама "Ундина".
 19.00 "Комиссар Рекс".
 20.00 ВЕСТИ.
 20.50 "Спокойной ночи, малыши!"
 20.55 РУССКАЯ СЕРИЯ. Сериал "Каменская. Немешайте палену" 1-я серия.

22.00 "Марш Турецкого-3. Оборотень". 1-я серия.
 23.00 "ВЕСТИ+"
 23.20 ВЕСТИ. ДЕЖУРНАЯ ЧАСТЬ.
 23.35 ВЕЧЕРНИЙ СЕАНС. Фильм "Лох - победитель воды". 1991 г.
 01.25 "Синемания".
 02.00 "Дорожный патруль". До 02.13

НВК
 17.20 Фильм-детям.
 17.35 Реклама.
 17.40 Тигра - остров в океане" (Г.Нарангир).
 17.55 Реклама.
 18.00 Государственное национальное

информационное ПОЯ).
 18.20 Реклама.
 18.25 "Кам" программа.
 18.55 Реклама.
 19.00 Бичаг идыто.
 19.15 Время спорта. Бюстлар омоннуора.
 19.45 Реклама.
 19.50 Тыва сиря.
 20.20 Реклама.
 20.30 "Сага сиря-Якутия". Информ. программа.
 20.50 Реклама.
 20.55 Фирменное благодар. от...
 21.25 Реклама.
 21.30 Мексидердний симпозиум по проблемам Арктической медицины.
 21.50 Реклама.
 21.50 Семейное кино.

Четверг, 28 августа

ОРТ
 00.00 Телеканал "Доброе утро"
 03.00 Новости
 03.15 "Земля любви, земля надежды". Сериал
 04.10 Многосерийный фильм "Зверь из бэдны" (2-я серия)
 05.05 Легкая атлетика. Чемпионат мира.
 05.35 Дисней-клуб
 06.00 Новости
 06.05 "Ералаш"
 06.20 Комедия "Человек в

красном ботинке"
 08.05 Премьера. "Город женщин".
 09.00 Новости
 09.15 Мелодрама "Хозяйка детского дома" (1-я серия)
 11.00 Детективный сериал "На углу, у Патриарших-2"
 12.00 Вечерние новости
 12.20 "Наталья Гундарева. Лицом к солнцу". Документальный фильм
 12.50 "Земля любви, земля надежды". Сериал
 13.50 "Граница. Таежный роман" Время
 15.00 "Сыщик без лицензии"
 15.30

16.40 "Человек и закон"
 17.30 Ночное "Время"
 18.00 "Смертельный Град"
 18.30 Сериал "Относительность" до 19:55

РТР
 05.00 "Доброе утро, Россия!"
 08.45 РУССКАЯ СЕРИЯ. Сериал "Каменская. Чужая маска" 2-я серия.
 09.50 "Аншлаг".
 10.45 ВЕСТИ. ДЕЖУРНАЯ ЧАСТЬ.
 11.00 ВЕСТИ.
 11.30 ВЕСТИ-МОСКВА.
 11.50 "Короткое замыкание".
 12.50 "Марш Турецкого-3."

Оборотень". 1-я серия.
 13.45 ВЕСТИ. ДЕЖУРНАЯ ЧАСТЬ.
 14.00 ВЕСТИ.
 14.10 ВЕСТИ-МОСКВА.
 14.30 "Что хочет женщина".
 15.30 ПРЕМЬЕРА. Телеэсериал "Лучший город Земли".
 16.25 ВЕСТИ. ДЕЖУРНАЯ ЧАСТЬ.
 16.40 ВЕСТИ-МОСКВА.
 17.00 ВЕСТИ.
 17.10 Телеэсериал "Гражданин начальник".
 18.05 ПРЕМЬЕРА. Мелодрама "Ундина". 2003г.
 19.00 "Комиссар Рекс".
 20.00 ВЕСТИ.
 20.50 "Спокойной ночи, малыши!"

20.55 РУССКАЯ СЕРИЯ. Сериал "Каменская. Не мешайте палену" 2-я серия.
 22.00 Александр Домогаров, Владимир Ильин и Борис Невзоров в детективе "Марш Турецкого-3. Оборотень". 2-я серия.
 23.00 "ВЕСТИ+"
 23.20 КИНОАКАДЕМИЯ. ПРЕМЬЕРА. ПРЕМЬЕРА "ОСКАР". Омар Шариф, Джули Кристи, Джеральдин Чаллин, Род Стайгер и Алек Гиннесс в фильме Дэвида Лина "Доктор Живаго" (США). 1965г.
 До 02.17

НВК
 18.00 Программа передач.
 18.05 Фильм-детям.
 18.25 Лурин Нобелевской премии Жорес Анферов в Якутии.
 19.35 Реклама.
 19.40 Простой интерес. Прямой эфир.
 20.20 Реклама.
 20.30 "Сага сиря-Якутия". Информ. программа.
 20.50 Реклама.
 20.55 МПК. Большое семейное празднование-2.
 21.35 Реклама.
 21.40 Экскурсия.
 21.55 Семейное кино.

18.00 Программа передач.
 18.05 Фильм-детям.
 18.25 Лурин Нобелевской премии Жорес Анферов в Якутии.
 19.35 Реклама.
 19.40 Простой интерес. Прямой эфир.
 20.20 Реклама.
 20.30 "Сага сиря-Якутия". Информ. программа.
 20.50 Реклама.
 20.55 МПК. Большое семейное празднование-2.
 21.35 Реклама.
 21.40 Экскурсия.
 21.55 Семейное кино.

Пятница, 29 августа

ОРТ
 00.00 Телеканал "Доброе утро"
 03.00 Новости
 03.15 "Земля любви, земля надежды". Сериал
 04.10 Многосерийный фильм "Зверь из бэдны" (3-я серия)
 05.05 Легкая атлетика. Чемпионат мира.
 05.40 "Твинисы"
 06.00 Новости
 06.15 Комедия "Мыльная пена"
 08.05 Премьера. "Город женщин".

09.00 Новости
 09.15 Мелодрама "Хозяйка детского дома" (2-я серия)
 11.00 Детективный сериал "На углу, у Патриарших-2" (Заключительная серия)
 12.00 Вечерние новости (с субтитрами)
 12.20 Документальный детектив. "Приговор адвокату". Дело 2002 года
 12.50 Многосерийный фильм "Граница. Таежный роман" (Заключительная серия)
 13.55 "Поле чудес"
 15.00 "Время"
 15.30 "Золотой Граммофон"

16.35 Татьяна Догилева, Ирина Кутенко, Леснид Филатов в фильме Эльдара Рязанова "Забывая мелодию для флейты".
 18.40 Боевик "Кровавый полет" (2001 год) до 20:20

РТР
 05.00 "Доброе утро, Россия!"
 08.45 РУССКАЯ СЕРИЯ. Сериал "Каменская. Не мешайте палену" 2-я серия.
 09.50 "Комната смека"
 10.45 ВЕСТИ. ДЕЖУРНАЯ ЧАСТЬ.
 11.00 ВЕСТИ.
 11.30 ВЕСТИ-МОСКВА.
 11.50 "В поисках приключений".

12.50 "Марш Турецкого-3. Оборотень". 2-я серия.
 13.45 ВЕСТИ. ДЕЖУРНАЯ ЧАСТЬ.
 14.00 ВЕСТИ.
 14.10 ВЕСТИ-МОСКВА.
 14.30 "Что хочет женщина".
 15.30 ПРЕМЬЕРА. Телеэсериале "Лучший город Земли".
 16.25 ВЕСТИ. ДЕЖУРНАЯ ЧАСТЬ.
 16.40 ВЕСТИ-МОСКВА.
 17.00 ВЕСТИ.
 17.10 Телеэсериал "Гражданин начальник".
 18.05 ПРЕМЬЕРА. Алена Хмельницкая в мелодраме "Ундина". 2003г.
 19.00 "Аншлаг".

20.00 ВЕСТИ.
 20.50 "Спокойной ночи, малыши!"
 20.55 Леснид Ярмольник, Клара Новикова, Александр Ширинедт, Надежда Бабкина и другие в юбилейном вечере Аркадия Инина.
 22.30 Альвис Матуленис и Лилия Озолина в детективе "Двойной капкан". 1985г.
 00.55 Кристофер Ламбер в фильме "Дракула - 2000" (США). 2001г. До 02.12

НВК
 18.00 Программа передач.
 18.05 Фильм-детям.
 18.20 Телко. Звезды нимганан

"Торганей".
 18.45 Реклама.
 18.50 "Капитан. Пиратский остров".
 19.15 Реклама.
 19.20 "Люди в белых халатах". 2-я часть.
 19.50 Реклама.
 19.55 Культ-Ассорти.
 20.20 Реклама.
 20.30 "Сага сиря-Якутия". Информ. программа.
 20.50 Реклама.
 20.55 НВК под микроскопом. Прямой эфир.
 21.45 Реклама.
 21.50 Семейное кино.

Суббота, 30 августа

ОРТ
 00.00 Новости
 00.10 Футбол. Суперкубок Европы. "Милан" (Италия) - "Порту"
 02.20 Игрой, гармонь любимая!
 03.00 Слово пастыря
 03.15 Здоровье
 04.00 Новости
 04.10 "Смак"
 04.30 Возвращение домой.
 Борис Немцов. Нижний Новгород.
 05.15 Путешествия натуралиста
 05.45 "Ералаш"
 06.00 Новости

06.10 Комедия "Приходите завтра..."
 08.15 "Геркулес"
 08.40 Экстремный вывоз
 08.55 Фильм "Ошибка резидента". Часть 1-я "По старой легенде" и часть 2-я "Возвращение Бекаса"
 11.30 Премьера. "Из архивов разведки. Операция "Резидент".
 Документальный фильм
 12.00 Вечерние новости
 12.20 Песня года. Лего
 13.55 "Шутка за шуткой".
 15.00 "Время"
 15.25 Комедия "Ландыш серебристый"

17.00 Джен Хакман и Дэвид Вашингтон в боевике "Багровый прилив"
 18.45 Непробиваемый боевик "Сталь" до 20:15

РТР
 06.00 Комедия "Ход конем". 1962г.
 07.20 "Дракоша и компания". Детский сериал.
 07.45 "Золотой ключ".
 08.50 "Русское лото".
 08.35 "Возвращение блудного петуха". Мультфильмы.
 08.50 "Большая перемена".
 09.15 "ХА". Маленькие комедии.
 09.30 "Утренняя почта"

10.00 "Бенефис "Городка"
 11.00 ПРЕМЬЕРА "НЕ СКУЧАЙ!"
 12.00 "Сам себе режиссер".
 13.00 "В поисках приключений".
 14.00 ВЕСТИ.
 14.20 Фильм "Единственная".
 16.00 Приключенческий фильм "Бульвар до Рум" (Франция).
 18.00 "Комната смека".
 18.50 "Кубок юмора - 2003" с участием Яна Арлазарова, Надежды Бабкиной, Николая Баскова и други.
 20.00 ВЕСТИ.
 20.25 "Честный детектив". Авторская программа Эдуарда Петрова.

20.50 МИРОВОЕ КИНО. Стивен Сигал и Дэвид Хоплер в боевике "Часовой механизм".
 22.45 Аэросюжетный фильм "Воздушные террористы".
 00.35 "Кинескоп" с Петром Шелютинником. 56-й международный кинофестиваль в Локарно.
 01.20 Футбол. Чемпионат России. "Зенит" (Санкт-Петербург) - "Динамо" (Москва) Трансляция из Санкт-Петербурга. 2-й тайм. До 02.15

НВК
 16.35 Программа передач.

16.40 Фильм-детям.
 16.55 Реклама.
 17.00 Народный депутат В.Басылов.
 17.15 Реклама.
 17.25 Новое видео А.Зыкова.
 17.55 Реклама.
 18.00 Сеть, заповедные места. "Нанасаны" (Швейцария).
 18.30 Реклама.
 18.35 Место встречи на НВК "Сага".
 19.00 Реклама.
 19.05 Утук.
 19.30 "Лене-ТВ". Реклама и поздравления.
 20.25 Фирменное благодар. от...
 20.55 Реклама.
 21.00 Семейное кино.

Воскресенье, 31 августа

ОРТ
 00.00 Новости
 00.10 "Сейчас или никогда"
 01.00 Новости
 01.10 "Приключения Геркулеса"
 02.00 Детский сериал "Твинисы"
 02.20 "Первый в армии".
 02.50 Дисней-клуб
 03.10 "В мире животных"
 04.00 Новости
 04.10 "Непугуемые заметки"
 04.30 Пока все дома
 05.10 Дог-шоу
 06.00 Новости

06.10 Комедия "По улицам комод водили"
 07.30 "Клуб путешественников"
 08.15 Дисней-клуб
 08.40 Канцлер "Завтра в школу"
 09.45 Воскресный "Ералаш".
 10.10 Премьера. "Любовь Алая". Документальный фильм
 11.05 Владимир Стеклов и Николай Караченцев в детективе "Криминальный квартал".
 12.40 "Кривое зеркало". Евгений Петросин представляет...
 15.00 "Время". Воскресный выпуск
 15.45 Жан-Клод Ван Дамм в боевике "Максимальный риск"

17.15 Бокс. Бой сильнейших профессионалов мира. Владимир Кличко - Фабио Мали
 18.15 Легкая атлетика. Чемпионат мира.
 18.45 Мишель Пфайфер в триллере "Опасные мысли" до 20:20

РТР
 06.00 Фильм Станислава Ростюцкого "Дождем до понедельника". 1968г.
 07.45 "Мир на грани".
 08.10 "Военная программа"
 08.30 "Студия "Здоровье".
 09.05 "ТВ Бинго шоу".

09.25 МЕСТНОЕ ВРЕМЯ. ВЕСТИ-МОСКВА. НЕДЕЛЯ В ГОРОДЕ
 10.05 "Бенефис "Городка"
 11.05 "Сто к одному", Телеигра.
 12.05 "Вокруг света".
 13.00 "Диалог о животных".
 14.00 ВЕСТИ.
 14.20 Фильм "Опасный Дэниел нападает снова" (США). 1998г.
 15.45 Исиф Кобзон, Надежда Кадышева, Олег Газманов, "Премьер-министр" и другие в большом праздничном концерте "Взрослые и дети".
 17.45 Кюба Гудинг-мл. и Вули Голдберг в комедии "Крысиные бега" (США). 2001г.

20.00 ВЕСТИ НЕДЕЛИ.
 21.10 "Специальный корреспондент".
 21.35 МИРОВОЕ КИНО. Киану Ривз и Патрик Суэйзи в боевике "На гребне волны" (США). 1991г.
 00.00 Ричард Гир в фильме "Человек-молчак" (США). 2002г. До 02.13

НВК
 16.15 Фильм-детям.
 16.30 Утук сяджж уугар обо саагым мидэрэ.
 16.45 Реклама.
 16.50 "Тук-тук, это я!"
 17.05 Конкурс для старшеклассников

по английскому языку.
 17.50 Реклама.
 17.55 Саянаагата.
 18.05 Абдураман-2003.
 18.25 Реклама.
 18.30 Августовское совещание учителей республики.
 18.50 Реклама.
 18.55 Сорудим.
 19.25 Реклама.
 19.30 ГРУТок - Профсоюз работников индустриальной трудовой деятельности. Прямой эфир.
 19.50 Реклама.
 20.25 Семь дней столицы.
 20.45 Реклама.
 20.50 Семейное кино.

ЭЙИГИНЭН КИЭН ТУТТАБЫТ

Күндү аймактык, Чуралчы-таары республиканской орто спортивной интернат-окуола, физической культуры уонна спорт институтун тренере, Россия спордун маастара, республика хас да төгүлүк чемпионы, Саха республикатын үрөсүрүтүтүн туйгуна Гаврил Федорович Нохтуской быйыл үлэтигэр, ар сылларга сөбүлээн дыарыктаммыт сүүрүүтүгэр улахан си-

тиһилэнэ. Ол курдук, Россия физическэй культурага туйгуна үрдүк аапы ылла, Хаандыгаба ытыллыбыт Саха сирин олимпиадатынан ааттаммыт Саха сирин норуоттарынын үтүс спортивной осньюуларыгар 10 км дистанцияга чемпион буолла.

Биһиги, аймактара Потаповтар, Кириллиннэр, Чуралчыттан Васильевтар, Яковлевтар, Дюкуускайтан Сергеев-

тар, Филипповтар, Егоровтар, Васильевтар, Кириллиннэр, Аммантан Оконешниковтар Гаврил Федорович бу улахан ситиһилэринэн астынабыт, киэн туттабыт. Кини бу үрдүк чыгачалга тахсарыгар кэргэнэ Вера Алексеевна сылаас сыһыана, үтө өйөбүлэ биэтирэх, эрэллээх эркиэйи буолбутун сыаналыбыт. Кыайы кынаттанаргар эйиҥин өйөөбүт үлэтир кол-

лектикар, улуус салалтатыгар, тэрилтэлэригэр, доботторгор аймактар ааттарыттан барҕа махтал. Уолаттаргыт Фёда, Гая, Виктор үөрүүтүгүн үксэтэ туруоктара, эйиҥи тэлбит суолтутун тэнитэхтэрэ диэн эрэнибит.

Агахтаабы куоттарыма,
Тыалга эмкэ сүгүтүрүмэ,
Оболорун кыайылыра
Кынат буоллун олохор.

И. Е. ВАСИЛЬЕВА.

ЭБЭРДЭЛИИБИТ!

Убаастабыллаах убайытын БАРАШКОВ Николай Романовичи, оройуон, улуус кырдыҕас суолларын 55 сааскын туолбуккунан сүтүкүтүк бэйэбит сүүрүйүн туран, истин эбэрдэбитин тиздэбит!

Айанын суолун кэриэтэ олохун суола көнө, сырдык күммүт кэриэтэ санаан ыраас буолуохтун. Оболорун, сиэннэрин, биригэ төрөөбүттэрин, саҕаспыт Альбина Афанасьевна — улахан дьэ кэргэн халык хааката, суон дурдата буолангынан олох, үйүн тухары доруобуйдук, дьоллоохтук, дьон-сэргэ ортотугар, үлэ үөлүгэр сырт диэн алгыспытын тиздэбит.

Балтыг, күтүөтүг, сиэннэрин Беляевтар.

Биһиги дьэ кэргэн күндүтүк саныыр быраалпытын, убайытын, Бэра унаастаҕын олохтообун СИВЦЕВ Иван Павловичи 50 сааскын томтоһу туолбуккунан итинтик-истинтик эбэрдэлиибит!

Эн бэри өтүгүн дьонго-сэргэҕэ аламабай сыһыангынан, үлэһикхинэн, дьобургунаан киэн туттабыт. Баҕарабыт кытаанах доруобуйаны, дьон-сэргэ махталын ылан үрөс-көтө үлэһик-хамсыы сылдьаргар.

Саҕаһын Сивцева Елена Гаврильевна, Лена, быраатын Осип, кийитин Валентина Иннокентьевна, Ваня, Туяра, Дьулус, Павлик.

Күндү тапталлаах кэргэммин, арабытын, элэбитин Холтобо нэһилиэгин олохтообун, ПАВЛОВ Данил Васильевичи 65 сааскын туолбут үөрүүлээх күнүгүнэн ис сүрэхтэн тахсар итин, сылаас, истин кэйимээх тылларынан эбэрдэлиибит!

Биһиги туслутугар ахсаабат кыһамныг, үтө субан-амаг иһин диринг махталытын тиздэбит. Эйиккэ чэгиэн-чэбдик доруобуйаны, кырдыары билиммэккэ, ыарыга ыларбакка, саргылаах санаан саппабырбакка, наар үтүгүн-кэрэни сизтиһэн өссө даҕаны үлүннүк олохторгор баҕарабыт.

Эбэрдэни кытта кэргэниг, оболорун, сиэннэрин, кийитин.

Убаастыыр кийитин ГЕРАСИМОВ Петр Васильевичи 70 сааскын туолбуккунан эбэрдэлиибит!

Баҕарабыт күн сиригэр баар бэри үчүгэйи, кытаанах доруобуйаны. Оболорун, сиэннэрин үтө сыһыаннарыгар биһигэн үлүннүк, дьоллоохтук олох.

М.И.Матвеева уонна кини оболоро.

КУОРТАМНАҔАБЫТ

Чуралчы салиһынытын арҕаа энэригэр дьэни. Билсэр телефон 41-939.

Биир хостоох уунан итиллэр квартираны. Эрдэттэн төлөбүнү, барээдэни, ырааһы эрэниэрбин. Билсэр телефон: үлэҕэ 41-139, дьэмэҕэ 41-729.

КУОРТАМНЫЫБЫТ

8x14 м иэннээх чааһынай дьэни. Улаайбатыгар булуустаах. Гимназияттан чутас. Билсэр телефон Амма улуугар (242) 42-316 эбэтэр Чуралчыга Ярославской ул. 39 №-гэр билсэригитигэр.

БИЛЛЭРИИ

Даҕданча, Куокара рыноктарга көчөгөр-охранник үлэлэрэ бааллар. Хамнаһа мй аайы төлөнөр. Билсэр телефон 41-014.

АТЫЛЫЫБЫТ

Суһаллык чэпчэки сыанаҕа 2003 с. оноһуллубут УАЗ микроавтобуһу "В" категориялаах, сымнаҕас кирэһиллээрдээк. Билсэр телефон 42-543.

1994 с. оноһуллубут ГАЗ-53 массынаны. Сүүрэ сылдьар, саҕа саллаас мотуордаах. Сыаната кэлсэтинэн. Билсэр телефон 27-386 (Төлей).

2001 с. оноһуллубут УАЗ "Охотник" массынаны. Туруга үчүгэй. Ондаттаран тигилибит шубаны. Сыаналара кэлсэтинэн. Билсэр телефон 42-115.

АТЫЛАҔАБЫТ

Суһаллык обрезной (5 куб) муоста халтаһынын. Билсэр телефон 42-489.

Амма улуһун Алтаннаагы лицейэ 2003 – 2004 с.с. үөрэх дьылыгар манньк идэлэргэ үөрэххэ ынырар:

11 кылааһы бүтэрбиттэргэ.

1. Автомеханик (авторемонт слесарь). Үөрэни болдьоһо – 1 сыл.
2. ЗВМ оператора. Үөрэни болдьоһо – 1 сыл.
3. Керамиканан оңоруу. Үөрэни болдьоһо – 1 сыл.

1. Тракторист-машинист. ("С" категориялаах суоллар правата бериллэр). Үөрэни болдьоһо – 1 сыл.
2. Бэргэлэ тигитин маастара. Үөрэни болдьоһо – 1 сыл.

Ирдэнэр докумуоннар:

1. Аттестат, сибидиаталистиба.
2. 086-У формалаах медсправка.
3. Профилактической прививкалары ылбыкыт туһунан сертификат.
4. 4x6 см кэмэйдээх 3 шт. фотокарточка.
5. Паспорт эбэтэр байыаннай билкиэ.

Ыллылыбыттар уолсай дьэниэн, аһылыгынан хааччыллаллар.

Аадырыспыт: Амма улууһа, Алтан салиһынытэ, Алтаннаагы лицей.

Билсэр телефоннар: 26-124, 26-196, 26-115.

БИЛЛЭРИИЛЭР

Попов Егор Николаевичка 1999 сыл ахсынны 17 күнүгэр бериллибит 14 АМ сериялаах, 980062 №-дээх водителъской дастабырыанна сүлүүтүгүн дьэмгэ суоһунан аарыллар.

"Чуралчы" ГУП МТС бастайааннай үлэҕэ көчөгөрдүгэр, электриккэ, харабылларга, рабочайдарга, отолление реконструкциягар бистах хэмгэ дуоҕабынан биригээдэҕэ наадылар. Билсэр телефон: 41-100, 41-280.

Администрация.

Күн ахсын
**ЧУРАПЧЫ – АЛЛАРАА
БЭСТЭЭХ – ДЬОКУУСКАЙ**
Сарсыарда 5 ч. барар
Тел. 41-428

ЕЖЕДНЕВНО

**ЧУРАПЧА – НИЖНИЙ
БЕСТЯХ**

Время отправления 10 ч.
В с. Чуралча: фалько 42-065, абон. 188
В г. Якутске: фалько 42-06-69, абон. 51118
Тел. 42-080

ЛИЦЕНЗИЯ ЫЛАРҔЫТ ИРДЭНИЛЛЭР

Бары улуус булчуттарын уонна балыксыттарын истиллэригэр:

Саха республикатын Правительствотын дьаһалыгар олбуран, улууслутугар күбүгүгү кустааһын, мас көтөрүн, куобаҕы бултааһын болдьохторо быһыллына.

Чуралчы улуһун булчуттарын күнүгүнү булт сезонун кустааһынга 16 солк., куобахтааһынга 16 солк., мас көтөрүн бултааһынга 36 солк. лицензияны улуус булчуттарын уонна балыксыттарын хонтуоратыттан кэлэн ыларгытыгар ынырабыт.

Быйлыты сааскы булт сезонугар лицензияга суох сылдьан 30 булчут сааларын былдыаллытара. Бу күнүгэр 5 киһи саата туһулунна. Булчуттар лицензиябытын, сааны илдэ сылдьар көнүгүтүн, бултуур билиэхтигин илдэ сылдьаргытын үмүтүн. Куобаҕы фаранан бултуур көнүгүлүмүстүн өссө төгүл өйдөтөбүт.

Чуралчы улуһун булчуттарын бырабылыанньата.

Өлөксөөн көрүдүөстэрэ

САҔАЛЫН-ИНГЭЛИН ТУПСУБУТТАР...

Өлөксөөн муньааха өһү тутунулар?
— Быйыл саас киириэхтээх сыйлаһабыт саҕааммытын хайдах, кимнээх аҕалалары дьэ ыйыппыкка баһылык "механизмын толкуйдуохтук" дьэ эппиэттээтэ. Туһунан механизмын наара буола буолуо. Оттон аны бир күбүн төһө кэргэрэллэрий дьэ ыйытыга буһгалтар "бистин мөһөбү уруһуйдаан олоһолор" дьэ таҕа үһү. Ким туһу уруһуйдуура эбитэ буолла.

— Араас болпуруоһу барытын таарыдыбыт. Барасаттар, аныгы салайааччылар тыллыны өстүүн тупсубуттар.

— Бай, ол ханнык тылы-

ИККИЭННЭРИТТЭН МЭЛИЙДЭ

Өлөксөөн улуус кинигэр аймактарыгар ДТ-75 тракторунан от тизээн киллэрэн бэргэ күндүлээн-маанылаган "эрлэ долгун" буолан канныүөрэн аххан дойдутун дьэ күүтэрэн истэҕинэ өлүү түбэлтэлээх утары ГАИ массынана кэлэн хоруус гынаарда, милиция формалаах киһи түһэн кийитин тохтоттулар.

— Хайа, бу хайдах холуочук туруктаах техниканы ытан илэрин, праван баар дуо? — дьэни буола.

— Эс, хайдах дьэ эттэхити, баар бөһө буолаҕа дьэ, бу трактор дьэ төһө да холуочуйдаах ханна туораан таһыа буолаҕа, көнө бөһө сүрүннээх сэл буолаахтаатаҕа. Он-

нообор микэ суоллар правата баар, чааһынай массыналаахтык. Дьэ, ол баарым иһэн баран ыттахха туора-таары ойуохкалаан сордуур буолаҕа үһү...

— Чэ праваларгы кэрдэр эрэ.

Биһиги кийити хомуһуолун ис сизбиттан праваларын хостотолоон таһааран утары уонна ГАИ үлэһитэ олору ылан керан баран бартыбылыгар үгүннэ уонна:

— Сарсын бийикэ киирээр, — дьэт массынаныгар олорон элэс гынан хаалла. Өлөксөөн иккиэннэриттэн мэлийдэҕэ ити.

А. СЛЕПЦОВ.

МАХТАНАБЫТ

Күндү кийитин, Төлей нэһилиэгин олохтообун, Ильин Семен Петровичи 2003 сыл от ыйын 16 күнүгэр күн сириттэн солучу сүтэрбит кутурбанаах күнөрбитигэр диринг аһыбытын тэтигэ үлэстибит, күүс-көмө, өйөбүл, субэ-ама буолбут ыкса ыалларыгар, биригэ үөрэммит табаарыстарыгар, доботторугар, нэһилиэк олохтоохторугар, олохтоох дьаһалта баһылыгар Е. А. Смирниковка, специалиһыгар А. М. Смирниковага, маҕаһыан сибидиссэйигэр Е.Е. Максимовкага, булчуттар обществоларынын председателигэр А.Д.Дьячковскайга мунгура суох махталытын тиздэбит.

Эйиккэ күн сиригэр баар бары үчүгэйи, дьолу-соргуну баҕарабыт. Амаах сүрөхит сылааһын, истин сыһыангытын өрүү өйдү-санын сылдьыкхыт.

Убайа, быраата, аймактара.

КӨННӨРҮҮ

Хаһыат атырдыах ыйын 16 күнүгэр нүмэригэр тахсыбыт мин "Клавдия мичээрэ — эһи эм" дьэ ыстатыйабар поликлиникага баар аптека киоскаларын суруйуубар "хоту үлүккэ баара армый кыан-куон хостоох чааһынай аргэмсик киэнэ" дьэ сыйла суруйуулуун "Аргымсидстрах аптеката" дьэ кэнэрэн аэбаргытыгар уонна фармацевт Нова А. С. бырасты гынарыгар көрдөһөбүн.

Автор А. Пермяков.

Ытык Күөл салиһынытын олохтооһо, илин эгэр пожарнай ассоциациятын үлэһитэ

ПОПОВ Лаврентий Дмитриевич өлбүтүнэн кэргэнигэр, оболоругар, төрөлүүтүгэр, биригэ төрөөбүттэригэр диринг кутурбаммытын тиздэбит.

Хатылы орто оскуолатын 1982 с. биригэ үөрэнэн бүтэрбиттэр.

Редактор солб. А. М. СЛЕПЦОВ.
ААДЫРЫСПЫТ: 678670,
Чуралчы сэл., Карл Маркс уул., 26 "а".
ТЕЛЕФОННАРЫТ:
редактор — 41-332, отделлар — 41-265.
E-mail: sanaoloh@churap.sakha.ru

Хаһыаты тэрийээччилэр: Саха Республикатын Правительствота, улуус дьаһалтата, редакция. Хаһыат сахалым тыллынан олтуорунуука, чөлпөргө, субуотага тахсар. Хаһыат индексэ: 54907.

"Саҥа олох" редакционной-издательской холбоһук ГУ.
Оффетной бачаат. Сахааһын № 97. Тираж 1698.
22.08.2003 с. бачаака берилинэ.

Автор сурутар этиллэр санаа редакция позициятыгар мэлдэн сөл түбэһэр буолбатах. Сурукка ыйылар чакчылар кырдыктаахтарыгар эппиэтнэһи автор тус бэйэ сүгэр.